

חיילי צה"ל ירו למוות באשה בת שישים הרוג נוסף בארוע ירי של חיילים על חקלאים ברצועת עזה

נהרגה בעת שעסקה ברקמה. שאדן אבו חיג'לה

ב-11.10.02 ירו חיילי צה"ל למוות בשאדן אבו חיג'לה, 60, בחצר ביתה, בעיר שכם, בעת שעסקה ברקמה. בעלה, ג'מאל, 65, נפצע בראשו ובנה, סאאיד, 36, נפצע בצווארו. סאאיד סיפר לבצלם שהוא ראה שני גיפים צבאיים עוברים באיטיות ברחוב. לדבריו, הוא ראה את אחד החיילים, שישב במושב שליד הנהג, יוצא מהגיפ ויורה לכיוונו. למעלה מעשרה קליעים פגעו בבית. סאאיד אבו חיג'לה הוסיף: "התחלתי לצעוק בקול רם ולבכות. צעקתי לחיילים למה אתם יורים עלינו? כלנו פצועים!... ראיתי שמצבו של אבי פחות קשה ממצבה של אמי. חיבתתי אותה והיא הסתכלה עליי ונשמה בכבדות... חיבתתי אותה ודיברתי אליה, אבל היא לא ענתה לי. היא מתה לי בידים".

גורמים צבאיים טענו לא-חר המקרה בפני עיתונאים שהסיבה לירי הייתה שפל-סטינים ירו על החיילים והשליכו עליהם אבנים. בצלם פנה לפרקליטות הצבאית הראשית בדרישה לחקור את נסיבות הארוע. בארוע אחר ב-12.10.02 ירו

חיילי צה"ל למוות בער-פאת קדיח, חקלאי, תושב רצועת עזה. קדיח נורה בשדה בו עבד. חבריו לעבודה, שהיו איתו בשדה, סיפרו לבצלם כי בשעות הבוקר פתחו עליהם חיילים באש והם נאלצו לתפוס מחסה בברכת מים ישנה. החקלאי סעיד אבו טעימה סיפר: "הטנק המ-שך לירות כשהיינו בתוך הבריכה. מדי פעם הרמנו את הראש. הכדורים פגעו בשפת הבריכה ואחר כך

נפלו מעלינו". בשלב מסוים הם ברחו בזחילה למחסן בטון סמוך, בעוד הירי מעליהם נמשך. הם שהו במחסן כמה דקות עד שהירי פסק, ואז החליטו לחזור הביתה ולוותר על יום העבודה. ערפאת קדיח יצא ראשון מהמחסן ואז ירו עליהם החיילים שוב. קליע פגע בראשו של קדיח והוא נפל ארצה. הוא מת מפצעיו מאוחר יותר בבית החולים א-שיפא.

תינוקת מתה לאחר שחיילים מנעו ממנה טיפול רפואי

ב-23.9.02 מתה בחברון התינוקת רוואן חריזאת, ארבעה ימים אחרי שנו-לדה, לאחר שחיילי צה"ל מנעו ממשפחתה להבהיל אותה לבית החולים.

סובחייה חריזאת, סבתה של רוואן, סיפרה לבצלם על היום האחרון בחייה של נכדתה: "כלתי אלא, בת ה-19, הגיעה בבוקר לדירה שלי כשרוואן בידיה. היא אמרה לי שהעור של התינוקת מצהיב. התקשרתי לבית החולים אל-אהלי. הרופא התורן המליץ לנו להעביר אותה לבית החולים שמתמחה בטיפול בילדים.

הגבלות חמורות

מאז תחילת אינתיפאדת אל-אקצא מטילה ישראל הגבלות חמורות על תנועת פלסטינים בשטחים ובמקרים רבים אוסרת אותה לחלוטין. גורמים רשמיים שבים ומצהירים כי חולים רשאים לעבור במחסומים ולהגיע לבתי החולים, אולם המציאות שונה. חולים רבים המגיעים למחסומים נשלחים לאחור על-ידי חיילים כלעומת שבאו, גם לאחר שהציגו מסמכים רפואיים המעידים על מצבם. בנוסף, חולים רבים נתקלים במחסומים פיזיים - קוביות בטון ותלוליות עפר - שמונעים מהם להגיע לבית החולים.

"תחזרו הביתה - האזור נמצא בעוצר"

"התקדמנו כמה מטרים נוספים. כשהגענו למרחק של בערך 150 מטרים מבית החולים, ראיתי חיילים עומדים בצד הדרך וכמה גיפים נעים. שמענו קול מרמקול שהכריז על עוצר. בני ראיד נאלץ לחזור אחורה כדי להתרחק מהחיילים. שם החלטנו, אני ובעלי, לרדת מהמינונית וללכת ברגל עד לבית החולים. אבל, כניסינו להתקדם, החיילים דרשו מאתנו לחזור לאחור. בעלי ניגש אל החיילים ואמר להם בעברית שיש אתנו תינוקת חולה, שמצבה קריטי, ושצריך להעביר אותה לבית החולים. אחד החיילים התעצבן והשיב: 'תחזרו הביתה. האזור נמצא בעוצר'. ניסינו ללכת בדרך אחרת, בין הבתים, אך החיילים ראו אותנו

חיילי צה"ל באזור ג'נין כיסו מיניבוס באדמה

ב-5.10.02 נסע נהג המיניבוס מוחמד יוסף, 42, מכפרו עאנין, שליד ג'נין, עם שני נוסעים לכיוון הכפר אל-חארתייה. להלן קטעים מעדותו:

"ראיתי טנק עומד באמצע הרחוב הראשי וחוסם אותו. עצרתי במרחק של כשלושים מטר. חייל אחד דרש מאתנו לגשת אליו ולהרים את בגדינו למעלה. החיילים בדקו את תעודות הזהות שלנו ודרשו מהנוסעים לעזוב את המקום. אחד החיילים הורה לי להחנות את המיניבוס באחת מדרכי העפר שמובילה לכפר רומאנה. אחרי שהחנתי אותו, החייל לקח ממני את מפתחות הרכב ואמר לי: 'לך הביתה. תחזור מחר בשעה 8:00 כדי לקחת את המיניבוס והתעודה'. התחננתי שירשה לי לקחת את המיניבוס, אבל הוא התעקש שאלך וצחק עלי.

"אחרי", הטנק עזב את המקום ואני נשארתי ליד המיניבוס. חיכיתי כי קיוויתי שהחיילים יחזרו וישנו את דעתם. בסביבות השעה 19:30 הגיע טנק אחר. "אחד החיילים הורה לי לעמוד מול הטנק, להרים את בגדיי למעלה ולהסתובב. פחדתי. הסתכלתי אחורה ואחד מהחיילים אמר לי: 'אל תסתכלי והורה לי ללכת הביתה.

יוסף חזר לביתו ברגל, מרחק של כשבעה קילומטרים. בערב מסר לו מכר המתגורר בסמוך למקום בו נאלץ להשאיר את המיניבוס, כי דחפור החל ליישר את האדמה ליד המיניבוס.

יוסף הוסיף: "למחרת, יצאתי לכיוון המיניבוס. כשהגעתי למקום, ראיתי את המיניבוס שלי מכוסה בעפר. הלכתי לתחת המשטרה הישראלית והגשתי תלונה".

בלמשך היום סייעו פלסטינים ליוסף לחלץ את המיניבוס. בסופו של דבר, השיבו לו החיילים את המפתחות.

נתונים

לפחות 35 פלסטינים מתו לאחר שכוחות הביטחון הישראליים עיכבו או מנעו את טיפולם הרפואי במהלך אינתיפאדת אל-אקצא.